

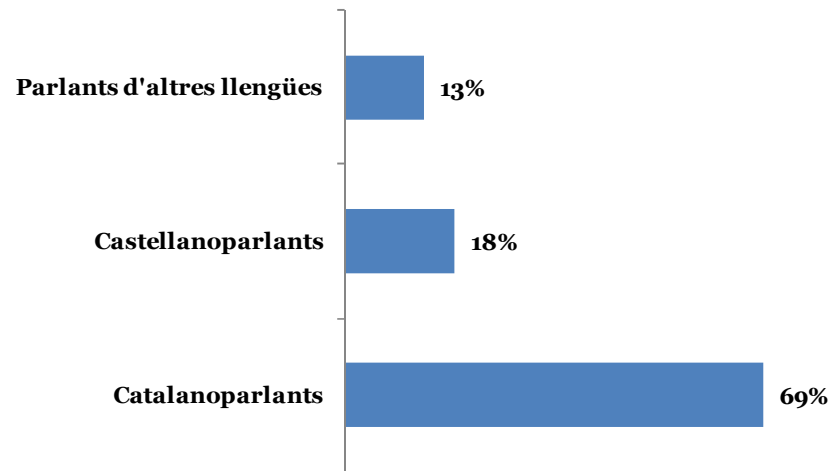
TV3, “la nostra” pels castellanoparlants?

Anàlisi de la proposta enunciativa
de la cadena i dels discursos dels
receptors

Reinald Besalú
Taula de Nova Recerca
Barcelona, 11/12/2014

Punt de partida

TV3 com a canal preferit (2010)

Font: CAC

Una televisió pública com la nostra té sentit si té capacitat d'incidir socialment, de generar en la societat respostes i d'oferir col·lectivament serveis, i això vol dir aconseguir que els nostres missatges arribin al màxim nombre possible de persones del nostre país. La incidència dels nostres canals és fonamental per mesurar el nostre servei. Si no ens veuen, o ens veu un sector minoritari de la nostra societat, aquesta inversió de talent i de recursos no té el mateix sentit

Font: www.tv3.cat

Com són les relacions que construeixen amb TV3 els espectadors que habitualment parlen castellà?

Marc teòric, hipòtesi i objectes d'estudi

- a. Teories i recerques qualitatives sobre **recepció televisiva**: principals debats teòrico-metodològics i recerques sobre relacions entre factors socioculturals i consum televisiu
- b. Teories sobre les relacions entre **llengua, societat i construcció de significats**: sociolingüística, comunicació intercultural, lingüística cognitiva

Relacions entre estructura lingüística a Catalunya i context social, identitari i cultural dels parlants

Llengua, estructures cognitives i construcció de significats

Marc teòric, hipòtesi i objectes d'estudi

Hipòtesi: Els telespectadors catalans que parlen habitualment castellà experimenten una **distància cognitiva** respecte de TV3 superior a la que experimenten aquells que habitualment parlen català

Objectes d'estudi:

- **Continuïtat televisiva** de TV3, Antena 3, Telecinco i La1
- Discursos dels **receptors empírics**, castellanoparlants i catalanoparlants

Metodologia: anàlisi del discurs

Graella per a l'anàlisi d'autopromocions i cortinetes:

- > Descripció de l'element d'anàlisi
- > Anàlisi del discurs verbal i de l'enunciació audiovisual
 - **Elements verbals**: pronoms, nominalitzacions, adjectivacions, camps semàntics, transitivitat, verbs modals i imperatius, dítics, formalitat, to
 - **Elements audiovisuals**: trets físics i gestualitat, colors i textures, moviments dins el pla, enquadraments, muntatge, música
- > **Conclusió**: característiques de l'enunciador, característiques de l'enunciatari, acte inenunciatiu i marcs cognitius, idees clau

Metodologia: anàlisi del discurs

Anàlisi dels discursos dels receptors:

- > Temes
- > Enunciació verbal: pronoms, nominalitzacions, adjectivacions, camps semàntics, transitivitat, modals i imperatius, díctics, to
- > Característiques de les interaccions
- > Comunicació no verbal

Anàlisi de la continuïtat televisiva

1. Fase **quantitativa**: presència i tipus de peces de continuïtat en el *prime time* d'una setmana. Gèneres més i menys promocionats i contrast amb l'emissió real

2. Fase **qualitativa**:
 - a. Com es presenta la cadena a si mateixa
 - b. Quina relació s'estableix entre enunciadador i enunciatari
 - c. Quina relació estableix la cadena amb la realitat "exterior"
 - d. To general de la continuïtat
 - e. Vinculacions identitàries, esportives i amb personatges
 - f. Actes inenunciatus

Anàlisi de la continuïtat televisiva

Anàlisi dels discursos dels receptors

Grup **CAST1**: 10 individus castellanoparlants de sexes, edats i zones de residència variats. Nivell educatiu mitjà o baix

Grup **CAST2**: 6 individus castellanoparlants de sexes, edats i zones de residència variats. Nivell educatiu mitjà o alt

Grup **CAT**: 10 individus catalanoparlants de sexes, edats, zones de residència i nivell educatiu variats

Guió de temes:

Obertura i plantejament del tema

Bloc 1: la televisió (percepcions, usos, consum, utilitat)

Bloc 2: estímuls audiovisuals

Bloc 3: caracterització de les cadenes (oposicions semàntiques, estils musicals)

Tancament

Anàlisi dels discursos dels receptors

La llengua habitual comporta **discursos diferenciats** sobre TV3

Major distància respecte de TV3 entre els castellanoparlants:

Pudor en l'aproximació a la cadena

Grup 1 de castellanoparlants (CAST1):

LG: *No, no... yo pienso en TV3, más respetuosa que ninguna.*

AF: *Yo pienso que TV3, porque...*

LG: *Son muy respetuosos.*

RR: *TV3 y La Primera. Las dos, las dos por igual.*

AF: *TV3 toca... yo creo que temas mucho más delicados, con una sensibilidad... y los tocan más respetuosamente.*

Anàlisi dels discursos dels receptors

Major distància respecte de TV3 entre els castellanoparlants:

Superficialitat dels discursos i aplicació del marc cognitiu “televisió pública”

Indefinició en la descripció del públic

CAST2:

IR: *Hombre, los programas que hacen por la tarde son aquellos que van por los pueblitos también...*

JS: *Ah, por los pueblos... y que sacan cosas de aquí, de... Sobre todo los pueblos, hablan con la gente, y es muy familiar... yo también, sí.*

IR: *Que lo hacen desde la plaza mayor, El Convidat...*

(...)

SR: *Sí, yo también estoy en parte de acuerdo, o sea, yo creo que, a ver, TV3 para mí es más transversal, o sea, va para todo el mundo (...).*

IR: *Claro, es del pueblo.*

SR: *Totalmente, es que yo estoy de acuerdo con ella 100%, o sea, Telecinco o Antena 3 va dirigida a un público ya de 60 años para arriba, sin estudios y que se ríe de esas cosas porque quizás... con todos los respetos, no... Mientras TV3 es un tipo más joven, más culto y...*

Anàlisi dels discursos dels receptors

Major distància respecte de TV3 entre els castellanoparlants:

Relacions impersonals amb TV3

Poca prominència

Catalanoparlants: discursos crítics, més aprofundits i de vinculació grupal amb la cadena.
Referències constants

Contrast entre els discursos dels receptors i l'anàlisi de la continuïtat

1. Diferències d'interpretació dels significats construïts en la continuïtat

En certs aspectes, major dependència dels castellanoparlants respecte dels significats construïts en la continuïtat de TV3

Percepció esbiaixada dels gèneres presents a la graella de TV3 entre els castellanoparlants

2. Diferències en la manera d'entendre les relacions dels receptors amb la televisió

El “nosaltres” que construeix la continuïtat de TV3 té una equivalència clara en la manera com els receptors catalanoparlants conceptualitzen les seves relacions amb la televisió i sobretot amb TV3

Els castellanoparlants rebutgen una televisió que s'immisceix i involucra en la realitat recreada. TV3 es construeix d'aquesta manera en la seva continuïtat

Conclusions

Confirmació de la hipòtesi: els castellanoparlants denoten una major distància cognitiva respecte de TV3 que els catalanoparlants.

La distància també és major respecte de TV3 que respecte de la resta de cadenes

Altres qüestions per a futures exploracions

Les percepcions sobre la televisió de qualitat

La cultura del gust i la distinció social a través del consum televisiu

Relacions diferenciades amb la televisió segons la classe social

Estratègies de captació d'espectadors castellanoparlants a TV3

Moltes gràcies!
reinald.besalu@upf.edu